

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ వింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ వింశః సర్గః ॥

శార్దూలప్రేరణయా రావణేన శుకం దూతీకృత్య తద్ధ్వారా సుగ్రీవసవిధే
సందేశస్య ప్రేషణం, తత్ర వానరకృతా తదీయా దురవస్థా,
శ్రీరామస్యానుగ్రహేణ తస్య క్లేశతో మోక్షణం సుగ్రీవేణ చ రావణం
ప్రత్యుత్తరదానం

తతో నివిష్టాం ధ్వజినీం సుగ్రీవేణాభిపాలితాం ।

దదర్శ రాక్షసోఽభ్యేత్య శార్దూలో నామ వీర్యవాన్ ॥ 6.20.1 ॥

చారో రాక్షసరాజస్య రావణస్య దురాత్మనః ।

తాం దృష్ట్వా సర్వతోఽవ్యగ్రాం ప్రతిగమ్య స రాక్షసః ॥ 6.20.2 ॥

ఆవిశ్య లంకాం వేగేన రాజానమిదమబ్రవీత్ ।

ఏష వై వానరక్షౌఘే లంకాం సమభివర్తతే ॥ 6.20.3 ॥

అగాధశ్చాప్రమేయశ్చ ద్వితీయ ఇవ సాగరః ।

పుత్రౌ దశరథస్యేమౌ భ్రాతౌ రామలక్ష్మణౌ ॥ 6.20.4 ॥

ఉత్తమౌ రూపసంపన్నౌ సీతాయాః పదమాగతౌ ।

ఏతౌ సాగరమాసాద్య సన్నివిష్టౌ మహాద్యుతే ॥ 6.20.5 ॥

బలం చాకాశమావృత్య సర్వతో దశయోజనం ।

తత్త్వభూతం మహారాజ క్షిప్రం వేదితుమర్హసి ॥ 6.20.6 ॥

తవ దూతా మహారాజ క్షిప్రమర్దంతి వేదితుం |
ఉపప్రదానం సాంత్యం వా భేదో వాత్ర ప్రయుజ్యతాం || 6.20.7 ||

శార్దూలస్య వచః శ్రుత్వా రావణో రాక్షసేశ్వరః |
ఉవాచ సహసా వ్యగ్రః సంప్రధార్యార్థమాత్మనః |
శుకం సాధు తదా రక్షో వాక్యమర్థవిదాం వరం || 6.20.8 ||

సుగ్రీవం బ్రూహి గత్వాఽఽశు రాజానం వచనాన్మమ |
యథాసందేశమక్లిబం శ్లక్ష్యయా పరయా గిరా || 6.20.9 ||

త్వం వై మహారాజకులప్రసూతో
మహాబలశ్చర్మరజఃసుతశ్చ |
న కశ్చనార్థస్తవ నాస్త్యనర్థ -
స్తథాపి మే బ్రాతృసమో హరీశ || 6.20.10 ||

అహం యద్యహరం భార్యాం రాజపుత్రస్య ధీమతః |
కిం తత్ర తవ సుగ్రీవ కిష్కింధాం ప్రతి గమ్యతాం || 6.20.11 ||

సహీయం హరిభిర్లంకా ప్రాప్తుం శక్యా కథంచన |
దేవైరపి సగంధర్వైః కిం పునర్నరవానరైః || 6.20.12 ||

స తదా రాక్షసేంద్రేణ సందిష్టో రజనీచరః |
శుకో విహంగమో భూత్వా తూర్ణమాప్లుత్య చాంబరం || 6.20.13 ||

స గత్వా దూరమధ్వానముపర్యుపరి సాగరం |
సంస్థితో హ్యంబరే వాక్యం సుగ్రీవమిదమబ్రవీత్ || 6.20.14 ||

సర్వముక్తం యథాఽఽదిష్టం రావణేన దురాత్మనా |
తత్ ప్రాపయంతం వచనం తూర్ణమాప్లుత్య వానరాః || 6.20.15 ||

ప్రాపద్యంత తదా క్షిప్రం లోప్తుం హంతుం చ ముష్టిభిః |
సర్వైః ప్లవంగైః ప్రసభం నిగృహీతో నిశాచరః || 6.20.16 ||

గగనాద్ భూతలే చాశు ప్రతిగృహ్యవతారితః |
వానరైః పీడ్యమానస్తు శుకో వచనమబ్రవీత్ || 6.20.17 ||

న దూతాన్ ఘ్నంతి కాకుత్స్థ వార్యంతాం సాధు వానరాః |
యస్తు హిత్యా మతం భర్తుః స్వమతం సంప్రధారయేత్ |
అనుక్తవాదీ దూతః సన్ స దూతో వధమర్హతి || 6.20.18 ||

శుకస్య వచనం రామః శ్రుత్వా తు పరిదేవితం |
ఉవాచ మావధిష్టేతి ఘ్నతః శాఖామృగర్షభాన్ || 6.20.19 ||

స చ పత్రలఘుర్భూత్వా హరిభిర్దర్శితేభయే |
అంతరిక్షే స్థితో భూత్వా పునర్వచనమబ్రవీత్ || 6.20.20 ||

సుగ్రీవ సత్త్వసంపన్న మహాబలపరాక్రమ |
కిం మయా ఖలు వక్తవ్యో రావణో లోకరావణః || 6.20.21 ||

స ఏవముక్తః ప్లవగాధిపస్తదా
ప్లవంగమానామృషభో మహాబలః |
ఉవాచ వాక్యం రజనీచరస్య
చారం శుకం శుద్ధమదీనసత్త్వః || 6.20.22 ||

న మేఽసి మిత్రం న తథానుకంప్యో
న చోపకర్తాసి న మే ప్రియోఽసి |
అరిశ్చ రామస్య సహానుబంధ -
స్తతోఽసి వాలీవ వధార్హ వధ్యః || 6.20.23 ||

నిహన్త్యహం త్వాం ససుతం సబంధుం
సజ్ఞాతివర్గం రజనీచరేశ |

లంకాం చ సర్వాం మహతా బలేన
సర్వైః కరిష్యామి సమేత్య భస్మ || 6.20.24 ||

న మోక్ష్యసే రావణ రాఘవస్య
సురైః సహేంద్రైరపి మూఢ గుప్తః |
అంతర్హితః సూర్యపథం గతోఽపి
తద్దైవ పాతాలమనుప్రవిష్టః |
గిరీశపాదాంబుజసంగతో వా
హతోఽసి రామేణ సహానుజస్త్యం || 6.20.25 ||

తస్య తే త్రిషు లోకేషు న పిశాచం న రాక్షసం |
త్రాతారం నానుపశ్యామి న గంధర్వం న చాసురం || 6.20.26 ||

అవధీస్త్యం జరావృద్ధం గృధ్రరాజం జటాయుషం |
కిం ను తే రామసాన్నిధ్యే సకాశే లక్ష్మణస్య చ |
హృతా సీతా విశాలాక్షీ యాం త్వం గృహ్య న బుధ్యసే || 6.20.27 ||

మహాబలం మహాత్మానం దురాధర్షం సురైరపి |
న బుధ్యసే రఘుశ్రేష్ఠం యస్తే ప్రాణాన్ హరిష్యతి || 6.20.28 ||

తతోఽబ్రవీద్ వాలిసుతోఽప్యంగదో హరిసత్తమః |
నాయం దూతో మహారాజ చారకః ప్రతిభాతి మే || 6.20.29 ||

తులితం హి బలం సర్వమనేన తవ తిష్ఠతా |
గృహ్యతాం మాగమల్లంకామేతద్ధి మమ రోచతే || 6.20.30 ||

తతో రాజ్ఞా సమాదిష్టాః సముత్పత్య వలీముఖాః |
జగృహుశ్చ బబంధుశ్చ విలపంతమనాథవత్ || 6.20.31 ||

శుకస్తు వానరైశ్చండైస్తత్ర తైః సంప్రపీడితః |
 వ్యాచుక్రోశ మహాత్మానం రామం దశరథాత్మజం |
 లుప్యేతే మే బలాత్ పక్షౌ భిద్యతే మే తథాక్షిణీ || 6.20.32 ||

యాం చ రాత్రిం మరిష్యామి జాయే రాత్రిం చ యామహం |
 వీతస్మిన్నంతరే కాలే యన్మయా హ్యశుభం కృతం |
 సర్వం తదుపపద్యేథా జహ్యం చేద్ యది జీవితం || 6.20.33 ||

నాఘాతయత్ తదా రామః శ్రుత్వా తత్పురిదేవితం |
 వానరానబ్రవీద్ రామో ముచ్యతాం దూత ఆగతః || 6.20.34 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే వింశః సర్గః ||